

Wykorzystanie sieci w rozwoju współpracy

Głównym zagadnieniem drugiej Europejskiej Konferencji, którą szerzej prezentujemy w tym numerze, był rozwój międzynarodowej działalności normalizacyjnej. Ponieważ na poziomie międzynarodowym nie istnieje rama prawna zapewniająca wolny przepływ towarów i wyznaczająca wymagania dla norm związanych z bezpieczeństwem wyrobów, tak jak w przypadku Traktatu o Utworzeniu Wspólnoty Europejskiej, lobby środowiska związanego z bezpieczeństwem i higieną pracy obawia się, iż w normach międzynarodowych nie uda się zagwarantować bezpieczeństwa wyrobów na poziomie europejskim. Z tego powodu coraz bardziej istotnym jest, aby eksperci w dziedzinie BHP, prezentując jednolite europejskie stanowisko, brali bezpośredni udział w działalności mającej na celu rozwój standardów międzynarodowych. Sieci, takie jak EUROSHNET, są doskonałym narzędziem opracowania takiego stanowiska. Jednym z pozytywnych efektów konferencji była chęć rozwijania współpracy w tym kierunku.

Należy jednak pamiętać, że nie tylko w obszarze normalizacji istnieje potrzeba szerszej i lepszej współpracy. Z tego powodu z rezerwą należy podchodzić do zagadnienia Nowego Podejścia, nie zapominając o uwzględnieniu dwóch z jego kluczowych elementów: obecnym i zharmonizowanym nadzorze rynku oraz ocenie zgodności w Europie – zagadnieniach, których zakres daje wiele możliwości dla szerszej współpracy i budowania struktur wymiany informacji.

Marina Schröder
Przewodnicząca KAN
Niemiecka Federacja Związków Zawodowych (DGB)

AN ENLARGED EUROPE IN A GLOBALIZED WORLD

W NUMERZE

Druga Europejska Konferencja

- 2 Rozszerzenie Unii Europejskiej w aspekcie globalizacji
- 3 Wypowiedzi przewodniczących sesji
- 4 Rozszerzenie Unii Europejskiej – doświadczenia i oczekiwania Nowych Krajów Członkowskich
- 5 Rozszerzenie Unii Europejskiej – istniejące struktury współpracy
- 6 II Europejska Konferencja na temat normalizacji, badań i certyfikacji w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy: wnioski
- 7 EUROSHNET – wymiana doświadczeń w Paryżu

Druga Europejska Konferencja

Ekspert w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy z całej Europy spotkali się w Paryżu w dniach 19 – 21 października 2005 r., aby z różnych perspektyw przedyskutować kwestię pn. "An enlarged Europe in a globalized world". W obecnym numerze KANBrief prezentujemy kilka referatów, przedstawionych podczas spotkania, które odbyło się pod nazwą European Conference on standardization, testing and certification in the field of occupational safety and health.

Rozszerzenie Unii Europejskiej w aspekcie globalizacji¹

Rozszerzenie Unii Europejskiej jest już faktem; globalizacja, natomiast, to proces nieustannie postępujący, w którym międzynarodowe organizacje normalizacyjne mają coraz większe znaczenie. Dlatego europejskie instytucje zajmujące się problematyką BHP muszą posiadać wystarczające środki, aby zwiększyć swoją efektywność i wpływ.

Jean-Luc Marié,
Dyrektor INRS

Od momentu wprowadzenia w Unii Europejskiej Nowego P odejścia, ustawodawstwo i europejska normalizacja są blisko powiązane. W trakcie rozszerzania Unii Europejskiej Nowe Podejście było narzędziem ujednolicenia unijnych uregulowań dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa, i w ten sposób przyspieszyło adaptację prawodawstwa w tym obszarze w Nowych Krajach Członkowskich.

Europejska normalizacja łączy pojedyncze pomysły i doświadczenia i jest doskonałym narzędziem, za pomocą którego kultura BHP, stworzona przez specjalistów europejskich, może być promowana, na przykład wśród producentów, użytkowników wyrobów, odpowiednich władz i instytucji reprezentujących pracodawców i pracowników. Należy jednak pamiętać, iż europejscy eksperci w dziedzinie BHP nie zawsze zgadzają się, który środek jest najlepszy, aby osiągnąć zadowalający poziom zdrowia i bezpieczeństwa. Jest to zatem kolejny powód dla utworzenia jednolitej kultury BHP w Europie. Promowanie tego procesu jest jednym z głównych zadań sieci EUROSHNET.

Europejscy specjaliści zdają sobie sprawę, iż Nowe Podejście ma szansę utrzymania swojej pozycji tylko wówczas, gdy jego założenia będą obowiązywać również poza granicami Unii Europejskiej. Należy w związku z tym dołożyć wszelkich starań, aby propagować ten model poza Europą. Jest to jedno z największych wyzwań w procesie ogólnie zwanym „globalizacją”, które zarówno Światowa Organizacja Handlu jak i poszczególne rynki postrzegają jako główny czynnik rozwoju światowej gospodarki. Podstawową zasadą Nowego Podejścia jest bez wątpienia zapewnienie wolnego przepływu towarów na terenie Unii Europejskiej przy jednoczesnym zachowaniu wysokiego stopnia bezpieczeństwa dla ich użytkowników. Europejskie normy bezpieczeństwa, zharmonizowane w ramach dyrektyw Nowego Podejścia, gwarantują bezpieczeństwo wyrobów na każdym etapie produkcji.

Europejscy eksperci w dziedzinie BHP, biorący aktywny udział w procesie normalizacji, muszą sprostać ważnemu wyzwaniu: normy ISO będą musiały w przyszłości zapewniać bezpieczeństwo wyrobów na poziomie wyższym (lub co najmniej równym) od tego, który gwarantują obecnie obowiązujące normy europejskie. W związku z tym będą oni musieli dołożyć wszelkich starań, aby przekonać kolegów spoza

Europy do swoich racji. By osiągnąć sukces w tym zakresie, także lobby europejskiego środowiska BHP musi połączyć swoje wysiłki i działania. W tym celu niezbędne są: intensyfikacja wymiany doświadczeń, a także nawiązanie bliskich kontaktów między ekspertami z krajów „starej piętnastki” i z Nowych Krajów Członkowskich. Internetowe fora sieci EUROSHNET są doskonałym narzędziem opracowania wspólnego stanowiska do zaprezentowania na forum międzynarodowym.

W systemie opracowywania norm ISO, eksperci w dziedzinie BHP, napotykając na silne lobby handlowe, nie są często w stanie powoływać się na wspólną podstawę prawną. Połączenie środków, zwiększenie efektywności działań oraz optymalizacja eksperckich struktur organizacyjnych w obliczu ograniczonych środków to aspekty warte rozważenia w tym aspekcie. Ponadto, różnice stanowisk powinny być rozpoznawane jak najwcześniej, aby ich zawężenie lub eliminacja nie powodowała uszczerbku na jakości rozwiązań w obszarze BHP. Naszym celem powinno być zatem osiągnięcie porozumienia i połączenie wysiłków, tam gdzie to możliwe i wskazane, tak aby każdy ekspert w międzynarodowej grupie roboczej miał szansę przedstawić swoje stanowisko, uprzednio opracowane wspólnie przez europejskich ekspertów w dziedzinie BHP.

Pragnę, aby ta konferencja sprawiła, że EUROSHNET stanie się siecią dla europejskich ekspertów w dziedzinie BHP. Aby to forum dyskusji i porozumienia stało się również narzędziem tworzenia nowych inicjatyw i uświadamiania wartości bezpieczeństwa i higieny pracy instytucjom zajmującym się problematyką normalizacji oraz prezentowania struktur dla europejskiej koordynacji jednostek notyfikowanych.

Jean-Luc Marié

¹ Streszczenie wystąpienia otwierającego konferencję

Wypowiedzi przewodniczących sesji

"An Enlarged Europe in a Globalized World": trzy sesje tematyczne i dwa panele dyskusyjne były okazją dla osób przewodniczących poszczególnym sesjom do sformułowania własnych wypowiedzi na temat aktualnych zagadnień. Poniżej prezentujemy ich fragmenty.

David Buchanan, HSL (Wielka Brytania)

Rozszerzenie Unii Europejskiej – struktury współpracy

"Oczywistym jest, że ustanawianie norm powinno być wynikiem współpracy i twórczej dyskusji. Natomiast już nie tak oczywiste jest to, że interesy zainteresowanych są realizowane przez rozciąganie tej współpracy na badania naukowe oraz badania i certyfikację. Ponieważ działalność związana z tego rodzaju badaniami jest coraz bardziej kosztowna, należy unikać niepożądanego prowadzenia tych samych badań przez różne instytuty. Musimy dzielić zasoby laboratoryjne i pracę naszych ekspertów. Kluczem do sukcesu w tej dziedzinie jest budowanie sieci transferu informacji. Struktury takie jak EUROSHNET i PEROSH są tego doskonałym przykładem. Ponadto głównym zadaniem Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy jest wymiana informacji."

Danuta Koradecka, CIOP-PIB (Polska)

Rozszerzenie Unii Europejskiej – doświadczenia i oczekiwania Nowych Krajów Członkowskich UE

"Społeczna i gospodarcza transformacja spowodowała poprawę warunków pracy."

"Zmiany w obrębie rynku i procesów pracy, zwiększyły znaczenie normalizacji, badań i certyfikacji w obszarze BHP."

"Wdrożenie norm zależy od rozwoju kultury bezpieczeństwa – kształtowanej od najmłodszych lat – i różnych form komunikacji społecznej (multimedia, Internet, plakaty)."

"System ochrony człowieka w środowisku pracy wymaga wsparcia w postaci badań w dziedzinie nauk biologicznych, technicznych i społecznych."

Marie-Chantal Blandin, Eurogip (Francja)

Bezpieczeństwo i higiena pracy – Współpraca w rozszerzonej Unii Europejskiej – Dyskusja Panelowa

"Jest wiele środków, za pomocą których można podnieść poziom bezpieczeństwa i higieny pracy w naszych krajach. Należą do nich: prawodawstwo, normalizacja, badania i certyfikacja, nadzór rynku oraz badania naukowe. Okazuje się jednak, że we wszystkich krajach środki są ograniczone. Dotyczy to zarówno zasobów finansowych, jak i osobowych i czaso-

wych. Właśnie dlatego tworzenie struktur współpracy - sieci jest coraz bardziej istotne."

Vassilios Makropoulos, ELINYAE (Grecja)

Bezpieczeństwo i higiena pracy – Współpraca w aspekcie globalizacji

"Współpraca europejskich instytucji jest absolutnie niezbędna, aby europejskie normy zostały uwzględnione w międzynarodowej działalności normalizacyjnej. Musimy połączyć wysiłki, aby stworzyć odpowiednie zasoby naukowe i szkoleniowe, które umożliwią podniesienie poziomu zarówno bezpieczeństwa i higieny pracy, jak i ochrony konsumentów, a także ułatwią międzynarodowy przepływ towarów."

"Sytuację można poprawić poprzez opracowanie międzynarodowych norm ukierunkowanych na zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy."

"Regulacje prawne i normy obowiązujące na świecie muszą uwzględniać warunki życia i pracy człowieka."

Walter Eichendorf, HVBG (Niemcy)

Rozszerzenie Unii Europejskiej w aspekcie globalizacji z perspektywy bezpieczeństwa i higieny pracy – Dyskusja panelowa

"Z punktu widzenia BHP wydaje się, że w następstwie implementacji Nowego Podejścia prawodawstwo i normalizacja w Europie nie tylko doskonale się uzupełniają, lecz również przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa w miejscu pracy."

"Skutkiem globalizacji są rosnące wymagania w stosunku do norm, które mogą być stosowane na całym świecie. Europejska normalizacja coraz częściej nabiera wymiaru międzynarodowego. Trend ten nie może jednak oddziaływać niekorzystnie na bezpieczeństwo pracowników i konsumentów."

"Kwestia wpływu lobby środowiska związanego z bezpieczeństwem i higieną pracy na proces normalizacji nabiera zupełnie nowego wymiaru."

Rozszerzenie Unii Europejskiej – doświadczenia i oczekiwania Nowych Krajów Członkowskich

Podczas jednej z sesji konferencji, przedstawiciele instytucji zajmujących się problematyką BHP w Polsce, Czechach, Słowacji, Słowenii i na Węgrzech oraz delegaci z Komisji Europejskiej opisali pierwsze doświadczenia wynikające z rozszerzenia Unii Europejskiej, a także oczekiwania na przyszłość.

Sesję otworzyła i prowadziła **Danuta Koradecka** z Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego w Polsce, która zaznaczyła, że jeszcze przed 1 maja 2004 roku, w oczekiwaniu na akcesję, większość dyrektyw UE została wdrożona do prawodawstwa polskiego. Profesor Koradecka wspomniała także, że struktury i praktyki polskich instytutów normalizacyjnych zostały zastąpione przez model europejski, a krajowe programy wieloletnie były realizowane jednocześnie z opracowaniem wielu krajowych norm związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy. Według Profesor Koradeckiej, ekonomiczne i społeczne zmiany doprowadziły do trwałej poprawy warunków pracy. Aby zwiększyć świadomość w obszarze BHP wśród młodego pokolenia, CIOP-PIB prowadzi szkolenia i kampanie informacyjne.

Miloš Paleček, Instytut Badań nad Bezpieczeństwem w Pracy, Czechy [Occupational Safety Research Institute], przedstawił sytuację w Czechach, gdzie zharmonizowane normy były stosowane jeszcze przed akcesją kraju do Unii Europejskiej, zatem ich wdrożenie nie stanowiło problemu. Jednak ze względu na brak środków udział Czech w procesie opracowywania norm jest coraz bardziej ograniczony. Paleček wyraził nadzieję, że w przyszłości ułatwi go szersze użycie technologii elektronicznych.

W referacie na temat monitoringu narażenia zawodowego na stanowisku pracy, **János Solt**, Państwowa Fundacja Badań nad Bezpieczeństwem w Pracy, Węgry [Public Foundation for Research on Occupational Safety], wyraził rozczarowanie, że do tej pory zagadnienie to nie zostało należycie uwzględnione w procesie opracowywania norm Europejskich. Nie istnieją zatem ani jednolite metody pobierania próbek i analizy, ani ogólnie przyjęte wartości graniczne. W opinii Solta, akcesja Węgier do Unii Europejskiej ułatwiła udział węgierskich specjalistów w międzynarodowych projektach badawczych, jednak namacalne rezultaty nie są jeszcze widoczne w obszarze działania Fundacji.

Według **Ivana Majera** (Politechnika w Koszycach, Słowacja) na Słowacji małe i średnie przedsiębiorstwa nie posiadają wiedzy na temat procedur związanych z normalizacją, badaniami i certyfikacją, co wykorzystują firmy oferujące kosztowne usługi doradcze. Chociaż stosowanie norm nie jest już obowiązkowe, w

niektórych przypadkach nadal są one uważane za ustawowy wymóg, podczas gdy w innych sytuacjach są zupełnie ignorowane. Zatem w tym obszarze niezbędne są społeczne kampanie informacyjne. Majer podkreślił także, że EUROSHNET jest niezwykle skutecznym narzędziem i jak najwięcej instytucji powinno uczestniczyć w działalności tej sieci.

W opinii **Milana Srny** z Instytutu Bezpieczeństwa w Pracy w Słowenii [Institute of Occupational Safety], poziom bezpieczeństwa i higieny pracy w Słowenii zawsze był wysoki. Jednak likwidacja firm państwowych w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku i jednocześnie pojawienie się wielu prywatnych przedsiębiorstw, zwłaszcza małych i średnich, stworzyło potrzebę adaptacji systemu BHP do gospodarki rynkowej. Opracowanie praktycznych poradników w tej dziedzinie ma ułatwić pracę odpowiednich władz państwowych, pracodawców i pracowników, a także instytucji zajmujących się problematyką BHP.

Przedstawicielka Komisji Europejskiej, **Christina Fogelquist** (Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia i Spraw Społecznych) wspomniała, że transpozycja Dyrektywy Rady 89/391/EEC i poszczególnych dyrektyw z nią zgodnych, nadal stanowi pewien problem w Nowych Krajach Członkowskich. Odnosi się to zwłaszcza do małych i średnich przedsiębiorstw, w których brakuje informacji na temat praktycznego wdrożenia wspomnianej dyrektywy i środków go ułatwiających. Działania związane z oceną ryzyka, dokumentacją i nadzorem często są podejmowane w niewłaściwy sposób lub, w niektórych przypadkach, wcale. Kolejnym problemem według Fogelquist jest niska świadomość w obszarze zapobiegania wypadkom, której skutkiem jest nadmierne przywiązanie do składek ubezpieczeniowych. Współpraca na poziomie europejskim, zobrażowana na przykładzie Komitetu Wyższych Inspektorów Pracy (SLIC), musi zostać usprawniona także w innych obszarach.

Sonja Miesner
miesner@kan.de

Rozszerzenie Unii Europejskiej – istniejące struktury współpracy

W obliczu rosnących kosztów i malejących zasobów finansowych, bliższa współpraca jest niezbędna w takich obszarach jak normalizacja, badania i certyfikacja oraz badania naukowe. Istniejące struktury – sieci – stanowią doskonałą podstawę takiej współpracy, co podkreślił David Buchanan (HSL, Wielka Brytania) w swoim wystąpieniu wprowadzającym do pierwszego bloku tematycznego konferencji.

Hans-Horst Konkolewsky¹ przedstawił działalność **Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy** – sieci, skupiającej trzydzieści krajów europejskich, której głównym zadaniem jest gromadzenie i promowanie informacji o charakterze technicznym, naukowym i ekonomicznym związanych z BHP. Konkolewsky podkreślił, jak istotna jest ta sieć dla Nowych Krajów Członkowskich, które biorą udział we wszystkich inicjatywach Agencji.

Sieć „**WorkingtonSafety.net**” została przedstawiona przez Waltera Eichendorfa². Celem tej struktury, zrzeszającej ekspertów w dziedzinie BHP, jest wymiana informacji i doświadczeń na poziomie międzynarodowym na temat zapobiegania wypadkom. Oprócz umożliwienia komunikacji online, sieć wspiera również kontakty osobiste, którym służyć miały konferencje w Elsinore w Danii (2002 r.) i w Dreźnie (2004 r.). Kolejna – trzecia – konferencja planowana jest w Holandii w 2006 roku.

„Potrzeba współpracy w obszarze badań nad BHP” to hasło, pod którym Harri Vainio³ przedstawił sieć „**PEROSH**”. PEROSH (Partnership for European Research in Occupational Safety and Health) została powołana do życia w 2003 roku i skupia obecnie 15 instytutów zajmujących się problematyką BHP. Jej zadaniem jest promowanie współpracy w zakresie programów i projektów badawczo-rozwojowych oraz transferu wiedzy pomiędzy instytutami, a także wymiana wyników badań w celu eliminowania niepożądanego i kosztownego prowadzenia tych samych badań przez różne instytuty.

Karl-Heinz Noetel⁴ zaprezentował sieć, funkcjonującą pod nazwą „**Co-ordination of notified bodies**”. Jej zadaniem jest zapewnienie uzyskania porównywalnych wyników w obszarze oceny zgodności przez poszczególne jednostki notyfikowane. Struktura/y, utworzona we wczesnych latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku, zrzesza komitety horyzontalne ds. różnych dyrektyw, z komitetami technicznymi na czele, oraz grupy pionowe, zajmujące się poszczególnymi grupami wyrobów. „Komitety horyzontalne” stanowią forum, na którym wszystkie jednostki notyfikowane ds. poszczególnych dyrektyw dyskutują zagadnienia o charakterze ogólnym związane z wdrażaniem wyrobów.

Pascal Étienne⁵ przedstawił systemy informacji i koordynacji w dziedzinie nadzoru rynku: przedstawiciele kompetentnych organów z Nowych Krajów Członkowskich, odpowiedzialnych za nadzór rynku w obszarze dyrektyw w ramach Jednolitego Rynku Europejskiego, spotykają się regularnie, aby zebrać informacje w tzw. „**AdCo**” (**administrative cooperation**). System **RAPEX**, natomiast, udostępnia informacje na temat niebezpiecznych produktów non-food, tak, aby umożliwić ich szybką wymianę na terenie Europy. Zadaniem bazy danych **ICSMS** jest gromadzenie informacji na temat bezpieczeństwa wyrobów w Europie.

W swoim referacie, Daniel Podgórski⁶ opisał trzy projekty, realizowane z inicjatywy Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy: **Centrum Tematyczne Dobrych Praktyk Krajów Kandydujących** (Topic Centre Good Practice Candidate Countries) oraz **Centrum Tematyczne Dobrych Praktyk Nowych Krajów Członkowskich** (Topic Centre New Member States). Miały na celu dostarczanie informacji o dobrych praktykach w obszarze bezpieczeństwa i zdrowia w pracy. **Centrum Tematyczne w zakresie bhp w aspekcie rozszerzenia Unii Europejskiej** (Topic Centre Enlargement Action) wynikał z projektu Agencji pn. „Enlargement Action Plan” i miał na celu opracowanie i dostarczanie małym i średnim przedsiębiorstwom dobrych praktyk związanych z BHP. Wyżej wymienione projekty, w których uczestniczyło w sumie 14 instytucji z 9 krajów członkowskich UE, koordynowane były przez CIOP-PIB.

Europejska sieć specjalistów z dziedziny bezpieczeństwa i ochrony pracy, **EUROSHNET**, była tematem referatu przedstawionego przez Joachima Lamberta⁷. Jest ona chronioną hasłem dostępu, anglojęzyczną, internetową platformą komunikacji, umożliwiającą nawiązanie kontaktu ekspertem z europejskich instytutów zajmujących się problematyką BHP. EUROSHNET zawiera dane o ekspertach, fora dyskusyjne, notice board, a także umożliwia dostęp do dokumentów. Według danych na sierpień 2005 roku, w sieci EUROSHNET zarejestrowało się 236 ekspertów z 65 instytucji zajmujących się problematyką BHP w 14 krajach europejskich.

Joachim Lambert
lambert@kan.de

- 1 Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, Bilbao
- 2 Federacja Instytucji Statutowego Ubezpieczenia Wypadkowego i Prewencji [Federation of Institutions for Statutory Accident Insurance and Prevention (HVBG)], Niemcy
- 3 Fiński Instytut Zdrowia w Pracy [Finnish Institute for Occupational Health], Finlandia
- 4 BG ds. sektora budowlanego [BG for the construction sector], Niemcy
- 5 Ministerstwo Zatrudnienia, Pracy i Spójności Społecznej, Francja
- 6 Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Polska
- 7 Komisja Ochrony Pracy i Normalizacji (KAN), Niemcy

II Europejska Konferencja na temat normalizacji, badań i certyfikacji w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy: wnioski

Konferencja pn. "An Enlarged Europe in a Globalized World" odbyła się w dniach 20-21 października 2005 roku i była kontynuacją konferencji (1st European Conference) zorganizowanej w Dreźnie w 2001 roku. W tegorocznym spotkaniu, zorganizowanym przez INRS (Francja) CIOP-PIB (Polska), Eurogip (Francja), HVBG (Niemcy), HSL (Wielka Brytania), INSHT (Hiszpania) oraz KAN, wzięło udział 127 uczestników z piętnastu krajów europejskich.

Przedstawiciele Komisji Europejskiej, europejskich związków pracodawców i pracowników, a także ogólnoeuropejskich i krajowych organizacji zajmujących się normalizacją i problematyką BHP, przedstawili struktury współpracy w rozszerzonej Unii Europejskiej, swoje doświadczenia i oczekiwania związane z Nowymi Krajami Członkowskimi oraz wspólne inicjatywy w obszarze BHP w aspekcie globalizacji. Przedstawiono również referaty na temat zagadnień dotyczących normalizacji oraz badań i certyfikacji z perspektywy związków zawodowych, małych i średnich przedsiębiorstw i instytucji zajmujących się problematyką BHP.

Internacjonalizacja normalizacji

W swoich wystąpieniach otwierających konferencję, Jean-Luc Marié¹ z INRS oraz Frank Gambelli z CAT/MP² podkreślili, iż Europa jest przygotowana na wyzwania wynikające z rozszerzenia Unii Europejskiej i globalizacji rynków, związane z bezpieczeństwem i higieną pracy i normalizacją. Chociaż Nowe Podejście, blisko powiązane z prawodawstwem i normalizacją, budzi zainteresowanie poza Europą, musi zostać poddane rewizji i aktualizacji. Ważne kwestie, takie jak lepsza harmonizacja akredytacji i procedur notyfikacji, zostały już poruszone cztery lata wcześniej na konferencji w Dreźnie. Procedury kontroli rynku również muszą być ujednoczone w Europie. Ta istotna potrzeba została także zasygnalizowana przez europejskie przedsiębiorstwa, które produkują wyroby bez uwzględnienia europejskich zasad i norm i które konkurują z wchodzącymi na rynek firmami, oferującymi wyroby, które, mimo posiadania znaku CE, nie spełniają wymogów bezpieczeństwa. Wczesne rozpoznanie takich wyrobów jest zadaniem sprawnego i zharmonizowanego systemu nadzoru rynku. W referatach na temat systemów informacji i współpracy w ramach nadzoru rynku (Pascal Etienne z francuskiego Ministerstwa Zatrudnienia, Spójności Społecznej i Gospodarki Mieszkaniowej) i dla jednostek notyfikowanych (Karl-Heinz Noetel z BG ds. sektora budowlanego) stwierdzono, że rozwiązanie tych problemów nie zostało jeszcze opracowane.

Przedstawiciele Nowych Krajów Członkowskich mieli możliwość przedstawić swoje pierwsze doświadczenia i oczekiwania. Kraje te niedawno dostosowały systemy BHP i normalizacji do wymogów Unii Europejskiej. Teraz, w dobie postępującej globalizacji rynku, działalność w

obszarze normalizacji koncentruje się na poziomie międzynarodowym. Kraje „starej piętnastki” i Nowe Kraje Członkowskie były zgodne, że zasady i normy związane z bezpieczeństwem i higieną pracy w Europie nie powinny być zastąpione przez standardy międzynarodowe.

Wzmacnianie współpracy między przedstawicielami środowiska BHP w Europie

Wspólne inicjatywy i porozumienie są niezbędne aby przedstawiciele środowiska BHP mogli prezentować wspólne europejskie stanowisko. Tylko wówczas lobby tej grupy będzie w stanie zaprezentować interesy na forum normalizacyjnym, zarówno w aspekcie ogólnym, jak również i przede wszystkim – w odniesieniu do międzynarodowej normalizacji. Zagadnieniu istniejących struktur współpracy poświęcony był jeden z bloków tematycznych konferencji. Przedstawione zostały w nim sieci, różniące się pod względem zasad funkcjonowania i struktury, lecz posiadające podobny cel związany z dostępem do danych i informacji: Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy, Workingonsafety.net, PEROSH oraz EUROSHNET. W rezultacie pojawiły się prośby o możliwość dostępu innych sieci i/lub szerokiej publiczności do informacji prezentowanych w EUROSHNET.

Jest oczywistym, że samo istnienie struktur współpracy i sieci to nie wszystko: są jeszcze narzędziem służącym wypracowaniu wspólnego stanowiska w obszarze BHP. Wszak interaktywna forma wymiany informacji nie zastąpi kontaktu osobistego, a taki umożliwiła konferencja.

Ulrich Bamberg
bamberg@kan.de

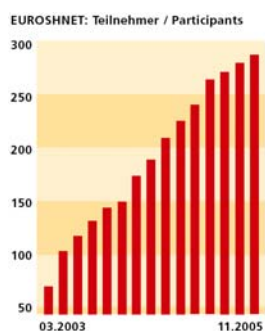
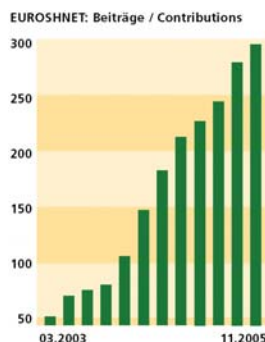
1 Streszczenie wystąpienia otwierającego konferencję: str. 3

2 Komisja ds. Wypadków przy Pracy i Chrób Zawodowych, Francja [Commission des accidents du travail et maladies professionnelles]

Pełne teksty referatów przedstawionych podczas konferencji znajdują się na stronie: www.euroshnet.org/publications/index.shtml

EUROSHNET – wymiana doświadczeń w Paryżu

55-u członków sieci EUROSHNET z krajów wschodniej i zachodniej Europy spotkało się 19 października 2005 roku w Paryżu aby kontaktem, nawiązanym dotychczas na forum sieci, nadać wymiar osobisty. Kolejnym celem spotkania była wymiana doświadczeń związanych z użytkowaniem tego - stworzonego dla europejskiego środowiska BHP - narzędzia komunikacji.

Sieć EUROSHNET udowodniła swoją wartość

Spotkanie udowodniło, że sieć EUROSHNET zyskała szerokie uznanie wśród ekspertów z europejskich instytucji zajmujących się problematyką bezpieczeństwa i higieny pracy. Sieć liczy obecnie ponad 280-u członków z 16 krajów europejskich, spośród których najliczniejszą grupą stanowią specjaliści z krajów, które brały udział w jej tworzeniu.

Uczestnicy spotkania przedstawili aspekty, które według nich okazały się szczególnie istotne podczas użytkowania sieci przez pierwsze dwa lata jej istnienia. Są one następujące:

- EUROSHNET umożliwia efektywną i wybiórczą dystrybucję informacji.
- Sieć ułatwia dostęp do bieżących informacji na temat opracowywanych norm i dyskusji prowadzonych w różnych krajach europejskich.
- Problematiczne lub sporne kwestie, w tym także zagadnienia poruszane na poziomie krajowym, mogą być dyskutowane na forum sieci zaraz po tym, jak się pojawiają.
- Dyskusje są bodźcem do opracowania nowych projektów.
- Połączenie trzech obszarów normalizacji, badań związanych z BHP oraz badań / certyfikacji w ramach pojedynczego systemu umożliwia skuteczne wykorzystanie zasobów i nawiązywanie interdyscyplinarnych kontaktów.

Poszczególne fora dyskusyjne

Ponieważ około stu różnych zagadnień jest obecnie dyskutowanych na forach sieci EUROSHNET, ich koordynatorzy przedstawili swoje grupy dyskusyjne:

- Forum dotyczące **środków ochrony indywidualnej (PPE)** dostarcza wielu różnorodnych informacji w tym obszarze, począwszy od środków ochrony indywidualnej chroniących przed wirusem ptasiej grypy, przez filtry elektretowe i bieżące projekty badawcze, aż do odnośnika do nowej strony Komisji Europejskiej dotyczącej tych środków¹.
- Na forum dotyczącym **zagadnień o charakterze ogólnym (General Issues)**,

dyskutowane są obecnie następujące kwestie: rozwój międzynarodowej działalności normalizacyjnej, finansowanie udziału w normalizacji w różnych krajach europejskich oraz zrównoważony udział wszystkich odpowiednich grup ekspertów w europejskich komitetach normalizacyjnych.

- Na forum w obszarze **maszyn (Machinery)** poruszane są obecnie zagadnienia związane z urządzeniami, takimi jak żurawie wieżowe czy pedały sterowe, oraz sposoby obejścia urządzeń bezpieczeństwa. Na tym forum powołano niedawno europejską grupę ekspertów ds. wózków przemysłowych.

Udoskonalenie systemu

Pierwsze lata funkcjonowania sieci jasno pokazują, że niezbędne jest usprawnienie systemu. Ponieważ komunikacja w języku angielskim jest dla niektórych ekspertów poważną barierą, na platformie zostaną umieszczone odnośniki (linki) do odpowiednich pomocy językowych.

Zasugerowano również, aby dyskusja na temat poszczególnych zagadnień odbywała się na forach i sub-forach tematycznie im odpowiadającym. Selektywna rejestracja poszczególnych ekspertów w odpowiednich forach dyskusyjnych ma duże znaczenie dla ich zainteresowań i potrzeb. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w wysyłanych automatycznie wiadomościach wskazujących na udział w nowych forach.

Aby uniknąć prezentowania na forum stanowiska instytucji, którą reprezentuje osoba pisząca, należy jeszcze raz podkreślić, że platforma EUROSHNET jest przeznaczona do przedstawiania własnych opinii ekspertów.

Spotkanie w Paryżu zostało uznane przez uczestników za niezwykle wartościowe dopełnienie dyskusji na temat sieci. Można sobie wyobrazić, że poszczególne grupy ekspertów zorganizują w przyszłości sesje na temat wybranych zagadnień. Wynikający z tego kontakt osobisty będzie doskonałym uzupełnieniem działalności na forum sieci.

Michael Robert
robert@kan.de

1 http://europa.eu.int/comm/enterprise/mechan_equipment/ppe/index.htm